

finde noget Andet end dette til at erstatte vore egne Produkter med. Man maa have Noget til sit Brød, og især naar han savner Mælk, ville netop disse to Slags være nødvendige. Noget Lignende tror jeg er Tilfældet for Brændevinens Bedkommende. Det er ganske vist af flere ærede Medlemmer af Høire fremhævet som meget ønskelig, at vi fik en høj Brændevinsbeskatning. Jeg skulde være meget tilbøjelig til at følge de Herrer heri, dersom de ved en saadan Lov havde nogen Sandsynlighed for at modvirke Drukkensfaben i vort Samfund. Men jeg tror, at det saa langt fra er Tilfældet, at vi ved en saadan Foranstaltning tværtimod vilde gjøre omtrent det Samme som at gyde Olie i Nden. Den simple Følge af en meget høj Brændevinsbeskatning vil vistnok blive, at Arbejderne sjældnere ville kunne drikke Brændevin til daglig, det er vist nok, men det Sandsynlige er, at de ved overordentlige Leiligheder ville være meget tilbøjelige til at tage Revanche paa en uheldig Maade. Jeg kan saaledes ikke finde, at det vilde være heldigt, om vi fik en meget høj Brændevinsbeskatning. Desuden tror jeg heller ikke, at det er Brændevinen, der nu omstunder skaber Drukkensbolde her i Samfundet, det er vistnok meget snarere Rom, som de nyde under saa mange forskellige Former, saasom Knægte, Punch og deslige og desuden Baieriskøl. Naar der skulde gives Erstatning gennem de indirekte Skatter, vilde jeg være meget tilbøjelig til at forhøje Zolden paa disse Gjenstande, nemlig Rom og Baieriskøl og Spirituosa endnu mere, end den høitærede Finantsminister har krævet i Lovforslaget. En æret Rader i et tidligere Møde, det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds (H. Hansen) var vistnok fremmest i Rækken af dem, der ansaa Brændevinen for saa særdeles skadelig for Samfundet. Det ærede Medlem havde hentet sig Kundskab baade fra Ruslands extreme Klimater, fra Sveriges varme Dage og Norges mørke og kolde Nætter, fra Englands Kulgruber og Syd- og Vesteuropas Bjergværker. Det ærede Medlem havde af sit Kjendskab til disse Forhold dannet sig en Overbevisning om, at Arbejderne paa disse mange Steder ikke forbrugte nær saa megen Brændevin som den danske Arbejder. Jeg skal i Anledning heraf tillade mig at gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at naar han for det Første lægger hele vort Forbrug af Brændevin her i Danmark til Grund for sin Beregning, saa er det rent forkert. Brændevin forbruges ofte til meget Andet her i Landet end til at drikke. Det er altsaa ikke rigtigt, at det ærede Medlem kom til det Resultat, at enhver Mand her i Landet drikker den Mængde Brændevin, der kommer ud ved at dividere et vist Antal Samfundsindivider ind i den forbrugte Mængde. Men for det Andet tror jeg heller ikke, at det ærede Medlem oplyste, at den danske Arbejder i Almindelighed var mere forbrudt end Arbei-

derne paa de af ham nævnte Steder. Jeg har ikke noget Kjendskab til de omhandlede Forhold i Udlandet, og jeg kan derfor ikke imødegaa det ærede Medlem af egen Erfaring, eller saaledes som jeg kunde ønske, men jeg skal tillade mig overfor den ærede Landsthingsmand at stille en Autoritet, som jeg er overbevist om, at han ikke vil føle sig generet ved at blive stillet overfor. Jeg tænker paa den tydske Rigskantaler Bismarck. Saavidt mig bejendt, er denne Mand ikke nogen Ven af en høj Brændevinsbeskatning; saavidt jeg veed, modsatte Bismarck sig den i Forhandlingerne om den tydske Brændevinskat. Et æret Medlem af Thinget har meddelt mig, at Bismarck skulde have henvist Hr. Lasker for at udvide sit Kjendskab til, hvilken Betydning Brændevin havde for Arbejderne, til at gaa ud paa Landet og meie ved Siden af en Arbejder. Jeg tror nu ikke, at dette Tyrst Bismarcks Raad vilde have ført til det forjættede Formaal, dersom Hr. Lasker maatte have benyttet sin egen Madpose; men jeg er overbevist om, at den ærede 5te Landsthingsmand for 1ste Kreds (Hr. Hansen), dersom han i sex Dage vilde gaa ved Siden af en dansk Mergelgraver eller Draingraver og i samme Tid ernære sig af dennes Madpose, der sagtens vilde være forsynet med adskillige Stiver godt dansk Brød og amerikansk Svinefedt og dertil lidt sylt og et Par Snapse, vilde komme til at forstaa og vurdere Brændevinsens Betydning og Værdi for Arbejderne. Det ærede Medlem nævnte, at der findes mange Læger, som bekræfte hans Theori. Jeg skal dertil gjøre den Indvending, at Theori ikke altid lader sig overføre paa Praxis, og jeg tror temmelig sikkert, at disse Læger ikke vilde holde strengt paa deres Theori, dersom de havde gennemgaaet den Kur, jeg tillod mig at anbefale den ærede Landsthingsmand. Jeg tror, at denne Kur vilde give det ærede Medlem bedre Kundskab om Brændevinsens Værdi for Arbejderen end den, han kan faae ved at studere fremmede Lande. Det er altsaa min Mening, at den høitærede Finantsminister langt fra har naaet den som Nr. 2 fillede Opgave paa en tilfredsstillende Maade. Det er sikkert Tilfældet, at disse Bestemmelser ere nødvendige, og naar den høitærede Minister vilde løse denne Opgave paa den af mig antydede Maade, tror jeg, tillige, at den første Opgave vilde være løst paa en tilfredsstillende Maade. Den indenlandske Produktionsvirksomhed og særlig Haandværket har vistnok sine bedste Nodder i den danske Landbostand. Det er vistnok almindelig erkjendt baade i Byerne og paa Landet, at Begreberne et godt Aar og en god Høst falde meget nær sammen. Ved de af mig antydede Midler er det maaste sandsynligt, at Statskassen havde Krag paa Erstatning, det er meget sandsynligt, at Statens Finantser ikke vare istand til at afse de betydelige Beløb, som vilde være en Følge af de Nedsættelser, jeg har